

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการ เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบตามสัมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและปริมาณผลทางตรง ปริมาณผลทางอ้อมและปริมาณ

ผลรวมของผลทางตรงและผลทางอ้อมจากตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบซึ่งผ่านการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว

ตอนที่ 1 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบตามสัมมติฐาน กับข้อมูลเชิงประจักษ์ จัดเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของรูปแบบตามสัมมติฐาน ที่กำหนดในแผนภูมิที่ 1 ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของรูปแบบตามสัมมติฐาน

P_{21}	=	.238*	$P_{23,3}$	=	.159*
$P_{21,8}$	=	-.142*	$P_{23,4}$	=	-.143*
$P_{21,11}$	=	.153*	$P_{24,3}$	=	.031
$P_{21,12}$	=	.055	$P_{24,4}$	=	.012
$P_{21,13}$	=	.035	$P_{24,22}$	=	.195*
$P_{21,14}$	=	.005	$P_{24,23}$	=	.090*
$P_{21,24}$	=	.007	$P_{24,25}$	=	.582*
$P_{22,3}$	=	.080*	$P_{25,3}$	=	.108*
$P_{22,4}$	=	-.083*	$P_{25,4}$	=	-.088*
$P_{22,23}$	=	.733*	$P_{25,22}$	=	.577*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

P _{26,3}	=	.377*	P _{28,22}	=	-.024
P _{26,22}	=	.050*	P _{28,23}	=	.039
P _{26,23}	=	.017	P _{28,24}	=	.038
P _{26,24}	=	.332*	P _{28,25}	=	.013
P _{26,25}	=	.006	P _{28,27}	=	.120*
P _{27,1}	=	.112*	P _{28,31}	=	.303*
P _{27,2}	=	.046	P _{29,1}	=	.054*
P _{27,3}	=	.194*	P _{29,2}	=	.085*
P _{27,21}	=	.075*	P _{29,4}	=	-.025
P _{27,22}	=	-.024	P _{29,5}	=	-.034
P _{27,23}	=	.070*	P _{29,6}	=	.052
P _{27,24}	=	-.014	P _{29,7}	=	.006
P _{27,25}	=	.146*	P _{29,8}	=	.008
P _{27,26}	=	.421*	P _{29,9.1}	=	-
P _{28,1}	=	.031	P _{29,9.2}	=	.010
P _{28,2}	=	.077*	P _{29,10}	=	.017
P _{28,3}	=	.213*	P _{29,11}	=	-.008
P _{28,9.1}	=	-	P _{29,12}	=	.056*
P _{28,9.2}	=	-.050	P _{29,13}	=	-.012
P _{28,10}	=	-.028	P _{29,14}	=	.057*
P _{28,11}	=	-.023	P _{29,15}	=	-.146*
P _{28,12}	=	.060	P _{29,16}	=	.046
P _{28,13}	=	-.002	P _{29,17}	=	-.028
P _{28,14}	=	-.001	P _{29,18}	=	-.017
P _{28,15}	=	.012	P _{29,19}	=	.066*
P _{28,16}	=	.065*	P _{29,20}	=	-.002

ตารางที่ 4 (ต่อ).

P _{29,21}	=	.064*	P _{30,28}	=	.124*
P _{29,22}	=	-.026	P _{30,29}	=	.297*
P _{29,23}	=	.035	P _{30,31}	=	.107*
P _{29,24}	=	.047	P _{31,3}	=	.150*
P _{29,25}	=	.045	P _{31,9.1}	=	-
P _{29,26}	=	.120*	P _{31,9.2}	=	.030
P _{29,27}	=	.121*	P _{31,10}	=	.029
P _{29,28}	=	.285*	P _{31.11}	=	-.004
P _{29,31}	=	.260*	P _{31,12}	=	.020
P _{30,1}	=	.088*	P _{31,13}	=	-.012
P _{30,2}	=	.010	P _{31,14}	=	.020
P _{30,9.1}	=	-	P _{31,15}	=	-.056
P _{30,9.2}	=	.027	P _{31,16}	=	.043
P _{30,10}	=	-.054	P _{31,22}	=	.050
P _{30,11}	=	.015	P _{31,23}	=	-.055
P _{30,12}	=	.027	P _{31,24}	=	.077
P _{30,13}	=	.011	P _{31,25}	=	-.084
P _{30,14}	=	-.014	P _{31,26}	=	.210*
P _{30,15}	=	.017	P _{31,27}	=	.421*
P _{30,16}	=	-.050	P _{32,1}	=	.028
P _{30,22}	=	-.019	P _{32,2}	=	-.008
P _{30,23}	=	-.003	P _{32,3}	=	.020
P _{30,24}	=	.076*	P _{32,4}	=	-.018
P _{30,25}	=	-.073	P _{32,5}	=	.024
P _{30,26}	=	-.010	P _{32,6}	=	.008
P _{30,27}	=	.212*	P _{32,7}	=	-.009

ตารางที่ 4 (ต่อ)

$P_{32,8}$	=	-.034	$P_{32,20}$	=	-.013
$P_{32,9.1}$	=	-	$P_{32,21}$	=	.006
$P_{32,9.2}$	=	-.003	$P_{32,22}$	=	.045
$P_{32,10}$	=	.008	$P_{32,23}$	=	-.0002
$P_{32,11}$	=	.042	$P_{32,24}$	=	.108*
$P_{32,12}$	=	-.007	$P_{32,25}$	=	.018
$P_{32,13}$	=	-.032	$P_{32,26}$	=	.218*
$P_{32,14}$	=	.012	$P_{32,27}$	=	.240*
$P_{32,15}$	=	-.008	$P_{32,28}$	=	.161*
$P_{32,16}$	=	-.002	$P_{32,29}$	=	.134*
$P_{32,17}$	=	-.017	$P_{32,30}$	=	.127*
$P_{32,18}$	=	.019	$P_{32,31}$	=	.106*
$P_{32,19}$	=	-.013			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

P_{jk} คือ ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง มีค่าทางความสัมพันธ์จากตัวแปรที่ k ไปยังตัวแปรที่ j

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่คำนวณได้จากรูปแบบตามสมมติฐานแล้วปรากฏค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทั้งทางสถิติและทางปฏิบัติ มีจำนวนทั้งสิ้น 65 ตัว สัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีความสัมพันธ์ทางตรง ต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ที่เห็นเด่นชัดที่สุดคือ $P_{32,24}$ $P_{32,26}$ $P_{32,27}$ $P_{32,28}$ $P_{32,29}$ $P_{32,30}$ และ $P_{32,31}$

2. หาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางใหม่ เพื่อให้ได้รูปแบบที่กระชับรัดขึ้น (parsimonious model) โดยพิจารณาตัดเส้นทางที่ไม่มีความสำคัญทางสถิติ และไม่มีความสำคัญทางการปฏิบัติออกจากรูปแบบ หาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางใหม่ เป็นครั้งที่ 3 คำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางทุกค่าที่มีความสำคัญ ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของรูปแบบที่ปรับปรุงใหม่ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของรูปแบบซึ่งปรับปรุงใหม่

P_{21}	=	.238*	$P_{27,25}$	=	.125*
$P_{21,8}$	=	-.130*	$P_{27,26}$	=	.419*
$P_{21,11}$	=	.189*	$P_{28,2}$	=	.082*
$P_{22,3}$	=	.080*	$P_{28,3}$	=	.227*
$P_{22,4}$	=	-.083*	$P_{28,16}$	=	.064*
$P_{22,23}$	=	.733*	$P_{28,27}$	=	.138*
$P_{23,3}$	=	.159*	$P_{28,31}$	=	.315*
$P_{23,4}$	=	-.143*	$P_{29,1}$	=	.055
$P_{24,22}$	=	.195*	$P_{29,2}$	=	.081*
$P_{24,23}$	=	.091*	$P_{29,12}$	=	.062
$P_{24,25}$	=	.586*	$P_{29,14}$	=	.056
$P_{25,3}$	=	.108*	$P_{29,15}$	=	-.149*
$P_{25,4}$	=	-.088*	$P_{29,19}$	=	.050
$P_{25,22}$	=	.577*	$P_{29,21}$	=	.063*
$P_{26,3}$	=	.378*	$P_{29,24}$	=	.082*
$P_{26,22}$	=	.065	$P_{29,26}$	=	.121*
$P_{26,24}$	=	.336*	$P_{29,27}$	=	.134*
$P_{27,1}$	=	.122*	$P_{29,28}$	=	.296*
$P_{27,3}$	=	.194*	$P_{29,31}$	=	.258*
$P_{27,21}$	=	.074*	$P_{30,1}$	=	.100*
$P_{27,23}$	=	.055	$P_{30,24}$	=	.072

ตารางที่ 5 ต่อ

$P_{30,25} = -.080$	$P_{31,27} = .418^*$
$P_{30,27} = .208^*$	$P_{32,22} = .055^*$
$P_{30,28} = .122^*$	$P_{32,24} = .116^*$
$P_{30,29} = .289^*$	$P_{32,26} = .228^*$
$P_{30,31} = .102^*$	$P_{32,27} = .253^*$
$P_{31,3} = .153^*$	$P_{32,28} = .170^*$
$P_{31,24} = .075$	$P_{32,29} = .133^*$
$P_{31,25} = -.073$	$P_{32,30} = .129^*$
$P_{31,26} = .211^*$	$P_{32,31} = .102^*$

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

P_{jk} คือ ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง มีทิศทางความสัมพันธ์จากตัวแปรที่ k ไปยังตัวแปรที่ j

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่คำนวณได้จากรูปแบบที่ปรับปรุงใหม่เป็นครั้งที่ 3 ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีนัยสำคัญทั้งทางสถิติและทางปฏิบัติทุกค่า มีจำนวน 60 ตัว สัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อขวัญในการปฏิบัติงาน คือ $P_{32,22}$ $P_{32,24}$ $P_{32,26}$ $P_{32,27}$ $P_{32,28}$ $P_{32,29}$ $P_{32,30}$ และ $P_{32,31}$ ร่วมกันสามารถคำนวณค่า Multiple Correlations ได้เท่ากับ .872 ซึ่งหมายถึง ตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันทำนายขวัญในการปฏิบัติงาน ได้ประมาณร้อยละ 76

3. การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (reproduced correlations) เปรียบเทียบกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรากฏ (observed correlations)

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ใช้วิธีนำค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากตารางที่ 5 แทนลงในสมการที่แสดงองค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ (ดูในภาคผนวก ก.) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง
กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรากฏ

สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	สหสัมพันธ์ ที่ปรากฏ	สหสัมพันธ์ คำนวณ	ผลต่าง
r_{12}	.238	.238	.000
$r_{8,21}$	-.079	-.078	-.001
$r_{11,21}$.154	.154	.000
$r_{3,22}$.204	.205	-.001
$r_{4,22}$	-.196	-.196	.000
$r_{23,22}$.759	.754	.005
$r_{3,23}$.165	.166	-.001
$r_{4,23}$	-.149	-.151	.002
$r_{22,24}$.626	.625	.001
$r_{23,24}$.480	.480	.000
$r_{25,24}$.744	.744	.000
$r_{3,25}$.230	.230	.000
$r_{4,25}$.206	.206	.000
$r_{22,25}$.616	.616	.000
$r_{3,26}$.467	.465	.002
$r_{22,26}$.352	.352	.000
$r_{24,26}$.459	.459	.000
$r_{1,27}$.257	.267	-.010
$r_{3,27}$.449	.456	-.007
$r_{21,27}$.118	.110	.008
$r_{23,27}$.266	.267	-.001
$r_{25,27}$.368	.368	.000

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	สหสัมพันธ์ ที่ปรากฏ	สหสัมพันธ์ คำนวณ	ผลต่าง
$r_{26,27}$.597	.601	-.004
$r_{2,28}$.125	.125	.000
$r_{3,28}$.438	.439	-.001
$r_{16,28}$.136	.137	-.001
$r_{27,28}$.447	.448	-.001
$r_{31,28}$.512	.513	-.001
$r_{1,29}$.246	.251	-.005
$r_{2,29}$.173	.175	-.002
$r_{12,29}$.074	.086	-.012
$r_{14,29}$.036	.036	.000
$r_{15,29}$.024	.025	-.001
$r_{19,29}$.045	.050	-.005
$r_{21,29}$.113	.115	-.002
$r_{24,29}$.343	.343	.000
$r_{26,29}$.502	.503	-.001
$r_{27,29}$.554	.552	.002
$r_{28,29}$.578	.581	-.003
$r_{31,29}$.599	.600	-.001
$r_{1,30}$.278	.271	.007
$r_{24,30}$.264	.264	.000
$r_{25,30}$.202	.203	-.001
$r_{27,30}$.508	.508	.000
$r_{28,30}$.444	.453	-.009

ตารางที่ 6 (ต่อ)

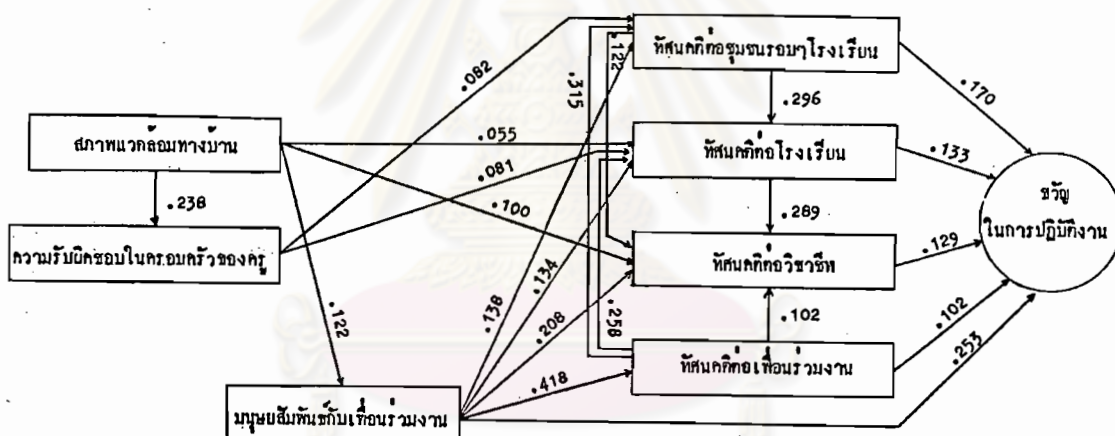
สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	สหสัมพันธ์ ที่ปรากฏ	สหสัมพันธ์ คำนวณ	ผลต่าง
$r_{29,30}$.558	.561	-.003
$r_{31,30}$.484	.481	.003
$r_{3,31}$.422	.435	-.013
$r_{24,31}$.305	.305	.000
$r_{25,31}$.252	.252	.000
$r_{26,31}$.539	.539	.000
$r_{27,31}$.615	.614	.001
$r_{22,32}$.409	.408	.001
$r_{24,32}$.501	.501	.000
$r_{26,32}$.687	.689	-.002
$r_{27,32}$.724	.727	-.003
$r_{28,32}$.600	.596	.004
$r_{29,32}$.669	.674	-.005
$r_{30,32}$.585	.587	-.002
$r_{31,32}$.655	.658	-.003

จากตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (reproduced correlations) ทุกค่าไม่แตกต่างไปจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรากฏ (observed correlations) อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งใช้ .05 เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความแตกต่าง (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ 2527 : 97) แสดงว่ารูปแบบที่ปรับปรุงใหม่ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จึงเป็นรูปแบบที่นำเสนอ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

สรุปผลเส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน จากรูปแบบซึ่งผ่านการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว

เนื่องด้วยผลสรุปเส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน มีลักษณะซับซ้อนและมีจำนวนตัวแปรมาก ดังนั้นเพื่อจะได้สรุปให้ง่ายเข้า ผู้วิจัยจึง เลื่อนการสรุปด้วยแผนภูมิซึ่งแบ่งได้เป็นส่วน ๆ ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้าน ความรับผิดชอบในครอบครัวของครู ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อโรงเรียน ต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน และมนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

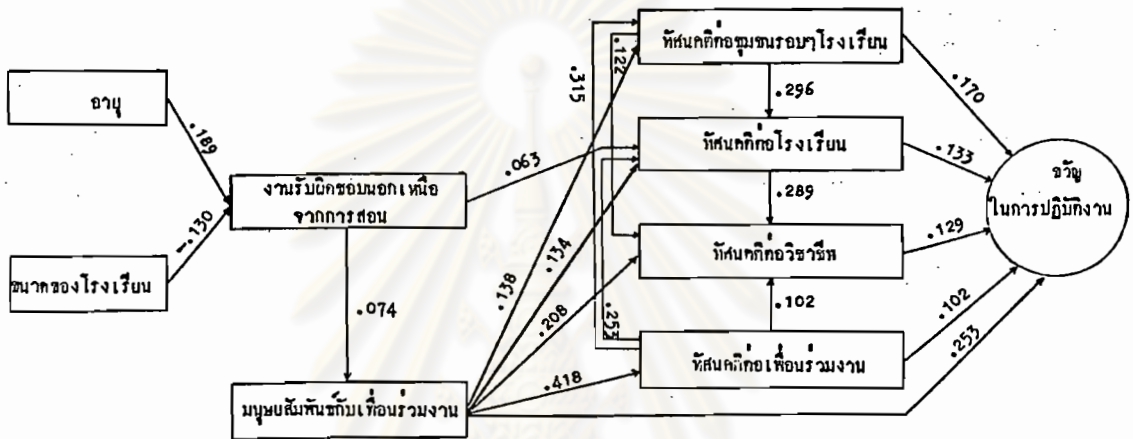

ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 3 อธิบายได้ว่า

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อขวัญในการปฏิบัติงาน คือ ทัศนคติต่อวิชาชีพ

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน คือ ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน และมนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

แผนภูมิที่ 4 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรอายุ ขนาดของโรงเรียน และงานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน

ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 4 อธิบายได้ว่า

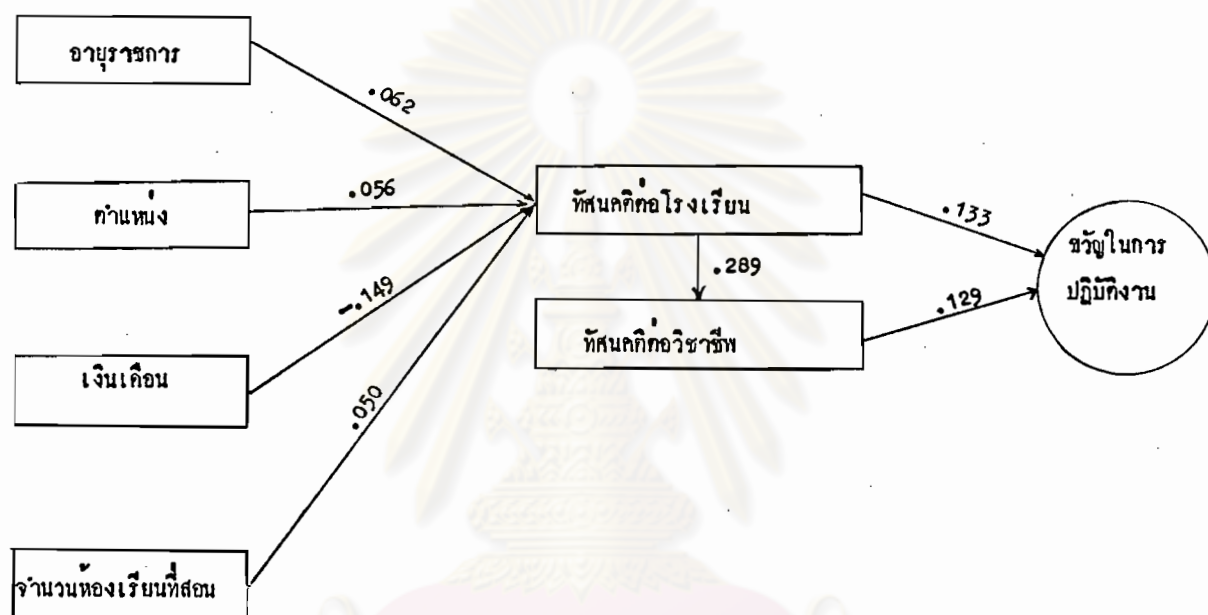
จากความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน และมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ดังอธิบายในแผนภูมิที่ 3 ในแผนภูมินี้ ตัวแปรอายุ ขนาดของโรงเรียน และงานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอนมีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน โดยที่รูปแบบความสัมพันธ์ทางอ้อมสรุปได้ดังนี้

งานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงานผ่านมาทาง ทัศนคติต่อโรงเรียน และมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

อายุ มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาทางงานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน

ขนาดของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาทางงานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน

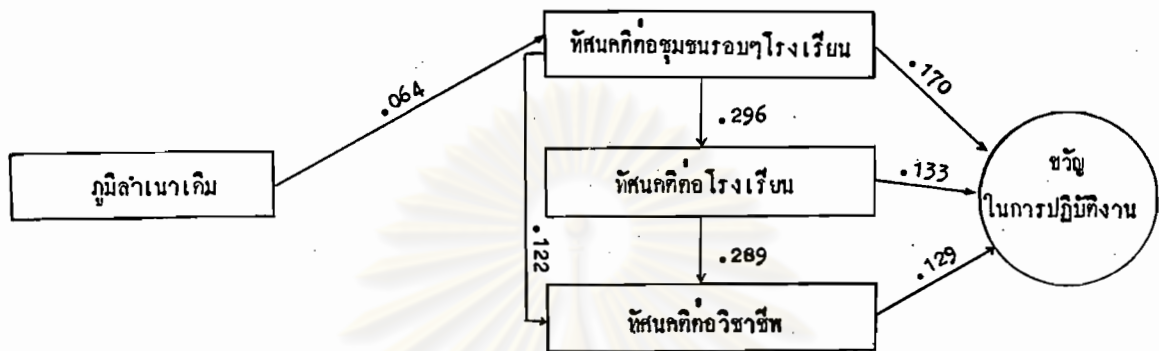
แผนภูมิที่ 5 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร อายุราชการ ตำแหน่ง เงินเดือน และจำนวนห้องเรียนที่สอน

ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 5 อธิบายได้ว่า

จากความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ ดังอธิบายในแผนภูมิที่ 3 ในแผนภูมินี้ ตัวแปรอายุราชการ ตำแหน่ง เงินเดือน จำนวนห้องเรียนที่สอน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติ โดยที่รูปแบบความสัมพันธ์ทางอ้อมคือ อายุราชการ ตำแหน่ง เงินเดือน จำนวนห้องเรียนที่สอน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมผ่านมาทาง ทัศนคติต่อโรงเรียน

แผนภูมิที่ 6 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรภูมิสำเนาเดิม

ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 6 อธิบายได้ว่า

จากความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อโรงเรียน และทัศนคติต่อวิชาชีพ ดังอธิบายในแผนภูมิที่ 3 ในแผนภูมินี้ ตัวแปรภูมิสำเนาเดิม มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาทาง ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน คือ สภาพการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อม ต่อขวัญในการปฏิบัติงาน คือ บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม และบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

โดยที่รูปแบบความสัมพันธ์สามารถสรุปเป็นส่วนย่อยได้ ดังนี้

สภาพการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมผ่านมาจากมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทัศนคติต่อโรงเรียน และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน

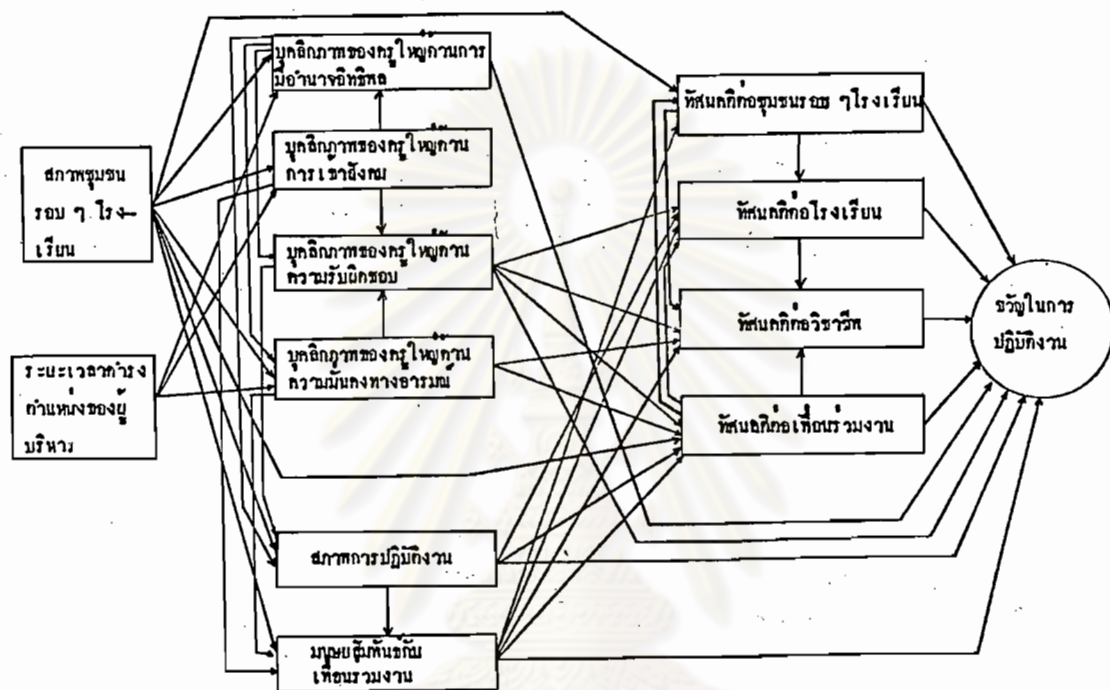
บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมผ่านมาจาก ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพและทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน

บุคลิกภาพของครูใหญ่ ด้านการมีอำนาจอิทธิพล มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมผ่านมาจาก บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และสภาพการปฏิบัติงาน

บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาจากบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ และมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาจากบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทัศนคติต่อวิชาชีพ และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน

แผนภูมิที่ 8 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน และระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร

ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นล่าเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปรต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนภูมิที่ 8 อธิบายได้ว่า

จากความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นล่าเหตุต่อขวัญในการปฏิบัติงานของตัวแปร ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน มนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สภาพการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ดังอธิบายไว้แล้วในแผนภูมิที่ 3 และ 7 ในแผนภูมิที่ 8 นี้ตัวแปรสภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน และระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นล่าเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์ทางอ้อมสรุปได้ดังนี้

สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาทาง บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ทิศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียนและทิศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน

ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ผ่านมาทางบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม และบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและปริมาณผลทางตรง ปริมาณผลทางอ้อม และปริมาณผลรวมของผลทางตรงและผลทางอ้อมจากตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ซึ่งผ่านการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว

จากผลการวิเคราะห์ในแผนภูมิที่ 2 คำนวณหาความสัมพันธ์ที่เป็นผลทางตรง ผลทางอ้อม และผลรวมของผลทางตรงและผลทางอ้อมจากตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ (ดูในภาคผนวก ก.) ได้ปริมาณของผลทางตรง ปริมาณผลทางอ้อม และปริมาณผลรวมของผลทางตรงและผลทางอ้อม จากตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ปริมาณผลทางตรง ปริมาณผลทางอ้อม และปริมาณผลรวมของผลทางตรงและผลทางอ้อม จากตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	ปริมาณผลทางตรง	ปริมาณผลทางอ้อม	ปริมาณผลรวม
สภาพการปฏิบัติงาน	.228	.253	.481
มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	.253	.181	.434
สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน	-	.430	.430
บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ	.116	.177	.293
ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน	.170	.066	.236
ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน	.102	.133	.235
บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล	.055	.158	.213
บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม	-	.207	.207
บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์	-	.200	.200
ทัศนคติต่อโรงเรียน	.133	.037	.170
ทัศนคติต่อวิชาชีพ	.129	-	.129
สภาพแวดล้อมทางบ้าน	-	.083	.083
ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร	-	-.069	-.069
งานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน	-	.044	.044
ความรับผิดชอบในครอบครัวของครู	-	.033	.033
เงินเดือน	-	-.026	-.026
ภูมิสำเนาเดิม	-	.016	.016
อายุราชการ	-	.011	.011
ตำแหน่ง	-	.010	.010
จำนวนห้องเรียนที่สอน	-	.009	.009
อายุ	-	.008	.008
ขนาดของโรงเรียน	-	-.006	-.006
ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน	-	-	-
ระยะทางจากโรงเรียนถึงชุมชน	-	-	-
สภาพการ เดินทางจากโรงเรียนถึงชุมชน	-	-	-
เพศ	-	-	-
สถานภาพสมรส	-	-	-
คุณวุฒิของครู	-	-	-
จำนวนคาบการ สอน	-	-	-
จำนวนรายวิชาที่สอน	-	-	-
ความถนัดในวิชาที่สอน	-	-	-

จากตารางที่ 7 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน มีจำนวน 22 ตัว คือ สภาพการปฏิบัติงาน มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ทัศนคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร งานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน ความรับผิดชอบในครอบครัวของครู เงินเดือน ภูมิสำเนาเดิม อายุราชการ ตำแหน่ง จำนวนห้องเรียนที่สอน อายุ และขนาดของโรงเรียน ตัวแปรที่ไม่ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน มีจำนวน 9 ตัว คือ ระยะทางจากบ้านพักถึงโรงเรียน ระยะทางจากโรงเรียนถึงชุมชน สภาพการเดินทางจากโรงเรียนถึงชุมชน เพศ ลักษณะภาพสมรส คุณวุฒิของครู จำนวนคาบการสอน จำนวนรายวิชาที่สอน และความถนัดในวิชาที่สอน จากตัวแปร 22 ตัวที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานนั้น เป็นตัวแปรที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม 7 ตัว คือ สภาพการปฏิบัติงาน มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ ทัศนคติต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล และทัศนคติต่อโรงเรียน ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงอย่างเดียวมี 1 ตัว คือ ทัศนคติต่อวิชาชีพ เมื่อพิจารณาปริมาณของผลทางตรงที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงาน จากตัวแปร 8 ตัวนี้ มนุษย์สัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เป็นตัวแปรที่มีปริมาณผลทางตรงสูงที่สุด รองลงมาคือ สภาพการปฏิบัติงาน โดยมีปริมาณผลทางตรง .253 และ .228 ตามลำดับ ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมอย่างเดียว มี 14 ตัว คือ สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร งานรับผิดชอบที่นอกเหนือจากการสอน ความรับผิดชอบในครอบครัวของครู เงินเดือน ภูมิสำเนา อายุราชการ ตำแหน่ง จำนวนห้องเรียนที่สอน อายุและขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาปริมาณของผลทางอ้อมที่มีต่อขวัญในการปฏิบัติงาน จากตัวแปร 14 ตัวนี้ สภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียนเป็นตัวแปรที่มีปริมาณผลทางอ้อมสูงที่สุด รองลงมาคือ บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการเข้าสังคม โดยมีปริมาณผลทางอ้อม .430 และ .207 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาปริมาณผลรวมของผลทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานแล้ว ปริมาณผลรวมของผลทางตรง

และผลทางอ้อมจากตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้สูงเกิน .4 คือ สภาพการปฏิบัติงาน มนุษยสัมพันธ์ กับเพื่อนร่วมงาน และสภาพชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ เป็น ตัวแปรที่มี ปริมาณผลรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด ตัวแปรที่มีปริมาณผลรวมอยู่ในระดับสูง คือ ตั้งแต่ .2 ขึ้นไป แต่ไม่ถึง .3 มี 6 ตัวคือ บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความรับผิดชอบ ที่คัดค้านต่อชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ที่คัดค้านต่อเพื่อนร่วมงาน บุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านการมีอำนาจอิทธิพล บุคลิกภาพ ของครูใหญ่ด้านการ เข้าสังคม และบุคลิกภาพของครูใหญ่ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ตัวแปรที่มี ปริมาณผลรวมอยู่ในระดับเกิน .1 แต่ไม่ถึง .2 มี 2 ตัวคือ ที่คัดค้านต่อโรงเรียน และ ที่คัดค้านต่อวิชาชีพ ส่วนตัวแปรที่เหลือนอกจากนี้เป็นตัวแปรที่มีปริมาณผลรวมไม่ถึง .1 มี 11 ตัว คือ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ระยะเวลาดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร งานรับผิดชอบที่นอกเหนือ จากการสอน ความรับผิดชอบในครอบครัวของครู เงินเดือน ภูมิสำเนาเดิม อายุราชการ ตำแหน่ง จำนวนห้องเรียนที่สอน อายุ และขนาดของโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย